

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 28. 8. 2024

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0170/SO/2024

Programová služba: Rádio Slovensko

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska/Slovenská televízia a rozhlas

Číslo autorizácie vysielania: AR/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 2 zloženom z predsedu senátu doc. Mgr. Pavla Izraela, PhD. a členiek senátu Mgr. Andrey Cox a Mgr. Kataríny Začkovej postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnety na preverenie evidované pod č. 0170/SO/2024 smerujúce voči vysielaniu programovej služby Rádio Slovensko vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska a uznala podnety na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 16 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnené**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľov podnetov na preverenie o výsledku preverenia podnetov.

T: 9. 9. 2024

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 28. 8. 2024

Podnet na preverenie č. 0170/SO/2024 zaevidovaný dňa 30. 5. 2024
Podávateľ: fyzická osoba (2)
Predmet podnetu: *Otvorene s Annou Vargovou*
Deň a čas vysielania: 27. 5. 2024 17:00 hod.

Programová služba: Rádio Slovensko
Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska/Slovenská televízia a rozhlas
Číslo autorizácie: AR/1

Dátum: 21. 8. 2024

OBSAH PODNETU:

Podnet č. 1:

„V relácii nezastavila hosťa Abraháma keď hovoril o objednávateľovi vraždy Valka a Kuciaka. Pokiaľ viem títo zatiaľ oficiálne neexistujú a teda p. Vargova zavádzala spolu s hosťom verejnosť. Fuj grc. Dúfam ze preverite a postihnete.“

Podnet č. 2:

„Tento format dlhodobo podsuva jednostranne informacie k aktualnemu daniu. Zneuziva vysielaci cas a priamy prenos na sirenje sukromnych nazorov a nazorov hosti, ktore nezazneju v kontexte objektivnych informacii. Uz len jej vyber hosti dokazuje jej zaujatost, co by sa vo verejnopravnom mediu absolutne nemalo diat a malo by to byt predmetom preverenia, aky mechanizmis na vyber hosti vo verejnopravnom mediu vlastne existuje, aby sa zamedzilo sirenju len jednostrannych nazorov predstavitelov len jedneho nazoroveho spektra, zastupujuceho sucastnu opoziciu a vybrane media. Dokazom toho bol aj vyber hosta v casti 27. 5. 2024, ktory zneuzival priamy prenos na sirenje svojich nazorov k aktualnemu daniu po atentate na jedneho z najvyssich predstavitelov statu, ktore redaktorka nedoplnila o vseobecne informacie, aby sa zachovala objektivost informacii.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 8 Komunikáty

(4) *„Aktuálna publicistika je program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.“*

§ 16 Obsahová služba a sloboda príjmu

(1) *„Poskytovateľ obsahovej služby poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Do jej obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.“*

§ 25 Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúceho aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

- a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,*
- b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Rada pre mediálne služby zaevidovala dva podnety smerované na reláciu *Otvorene s Annou Vargovou* na programovej službe Rádio Slovensko, odvysielanú dňa 27. 5. 2024.

Podľa webovej stránky vysielateľa je relácia *Otvorene s Annou Vargovou* charakterizovaná ako *„autorský rozhovor jeden na jedného s aktérmi kľúčových udalostí verejného diania.“*¹ Témou vysielania dňa 27. 5. 2024 bola situácia na Slovensku po atentáte na premiéra R. Fica a následné kroky politických aktérov v rozpoltenej spoločnosti. Hosťom predmetného rozhovoru bol Samuel Abrahám, politológ a rektor Bratislavskej medzinárodnej školy liberálnych štúdií (skr. „BISLA“). Vzhľadom na charakter relácie, ktorá je tematicky spätá so spravodajstvom a obsahuje komentáre k aktuálnym udalostiam, považujeme túto reláciu podľa § 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z. za program aktuálnej publicistiky.

¹ <https://www.rtvsk.sk/radio/program/11340>

Vzhľadom na charakter a obsah prijatých podnetov bude relácia posudzovaná z hľadiska možného porušenia povinnosti ustanovenej v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

V relácii *Otvorene s Annou Vargovou* sa moderátorka v úvode opýtala hostľa či sa zmenila situácia v spoločnosti po atentáte na premiéra R. Fica. Host' vyjadril názor na situáciu v spoločnosti a poukázal na kroky, ktoré podnikla vládna koalícia. Moderátorka ho však prerušila doplnením informácií o vyšetrovaní strelca. Host' následne opisuje strelca v kontexte spoločnosti a hovorí, že politici si ani v takejto situácii neboli schopní sadnúť ti za jeden stôl. Diskusia sa následne obracia na politickú situáciu po atentáte, konkrétne ako sa zachovala opozícia a koalícia. Host' prezentuje názor, že politici by mali nejakým spôsobom uklidniť situáciu v spoločnosti, nakoľko kroky politikov prehĺbujú rozdelenie spoločnosti. Následne moderátorka s host'om diskutujú o informovanosti ohľadom zdravotného stavu premiéra, kde host' odsudzuje konšpiračné teórie, že sa skutok nestal, naopak podotýka, že tieto teórie by možno nevznikli, keby o zdravotnom stave premiéra od začiatku informovali lekári miesto ministrov. Následne sa v danej téme diskutuje aj o úlohe médií v dobe sociálnych sietí, keďže host' spomína, že veľké percento ľudí má informácie práve zo sociálnych sietí, čo predstavuje riziko vystaveniu sa klamlivým informáciám. Moderátorka k tejto téme dodala, že polícia začala stíhanie voči ľuďom, ktorí schvaľovali atentát na sociálnych sieťach. Následne však diskusiu posúva otázkou či sa politický súboj vráti do slušných koľají, na čo host' odpovedá, že je potrebné odčiniť niektoré vyjadrenia vládnej koalície, ktorá po atentáte obviňovala opozíciu či neziskové organizácie. Host' však povedal, že niektoré kroky vlády sa stretnú z odporom, ale je potrebné hľadať čo nás spája a nie čo rozdeľuje. Moderátorka sa pýta, čo by mohlo zastaviť polarizáciu, spomína tiež rozhovor s politologičkou, ktorá povedala že spoločnosť je polarizovaná od deväťdesiatych rokov, vzhľadom na udalosti, ktoré sa vtedy stali. Host' hovorí, že situácia na Slovensku je polarizovaná omnoho dlhšie, avšak atentát je nový fenomén, ktorý sa v na Slovensku doteraz nestal. Spomína prípady E. Valka, J. Kuciaka, kde spomína mafianizáciu a to, že Slovensko je v kríze, ktorú treba vyriešiť pomocou zmierovania spoločnosti. Host' s moderátorkou tiež hovoria, aký dopad bude mať absencia premiéra R. Fica, ako ústrednej postavy vlády, na ďalšie plánované kroky vlády a politický vývoj. Následne hovoria o zmenách v politickej strane Hlas-SD, keďže predseda strany P. Pellegrini sa musí predsedníctva vzdať vzhľadom na jeho mandát prezidenta. Spomínajú nového predsedu

M. Šutaja-Eštoka, o ktorom hovoria, že doposiaľ sa javí ako viac konfrontačný líder ako bol P. Pellegrini. Na záver diskusie sa moderátorka opýta hostľa, či by v krátkosti zhrnul svoj názor ako by mali postupovať politici v uzmierovaní polarizovanej spoločnosti. Host' odpovedá, že treba hľadať témy, ktoré nás spájajú.

Jeden z podnetov hovorí, cit.: *„V relácii nezastavila hostľa Abraháma keď hovoril o objednávateľovi vraždy Valka a Kuciaka. Pokiaľ viem títo zatiaľ oficiálne neexistujú a teda p. Vargova zavádzala spolu s host'om verejnosť.“*

K prípadom J. Kuciaka a E. Valka sa host' vyjadruje nasledovne, cit.: *„Je to nový fenomén, ale je to svojím spôsobom, keďže keďže ten človek asi konal sám, tak to je, to je anomália. Ale keď si vezmeme prípad Kuciaka, kde boli najatí vrahovia, kde boli najatí vrahovia proti Ernestovi Valkovi, Remiášovi, to je mimoriadny problém. To je mafianizácia spoločnosti a ja som niekde povedal, že banánové republiky nie sú banánové republiky, pretože pestujú banány, ale preto ako riešia problémy, ako riešia krízy.“* Host' danou odpoveďou reaguje na otázku moderátorky, ktorá spomínala vyjadrenie politologičky z jedného z predošlých vysielaní relácie. Otázka bola zasadená do kontextu polarizácie spoločnosti po atentáte na premiéra R. Fica, s príkladom tragických udalostí z minulosti a aký dopad mali na spoločnosť. Podávateľ podnetu namieta, že objednávateľia vražd nie sú známi, avšak 19. 5., teda v čase pred odvysielaním predmetnej relácie, vyšiel rozsudok, ktorý označil objednávateľa vraždy J. Kuciaka². V prípade E. Valka táto skutočnosť však nie je známa. V danej situácii však máme za to, že host' prepojil prípad J. Kuciaka s prípadom E. Valka, aby vykreslil porovnanie medzi týmito prípadmi

² <https://dennikn.sk/minuta/live/16434/kocner-kuciak-rozsudok-vrazda-zsuzsova>

a atentátom na premiéra. Moderátorka v tomto ohľade nevstúpila do prejavu hosta, nakoľko išlo o vykreslenie polarizácie spoločnosti po tragických udalostiach.

Podávateľ druhého podnetu má za to, že diskusia bola jednostranná a používaná na šírenie vlastných názorov. Podávateľ namieta, cit.: „*Dokazom toho bol aj vyber hosta v casti 27. 5. 2024, ktorý zneužíval priamy prenos na šírenie svojich názorov k aktuálnemu daniu po atentáte na jedného z najvyšších predstaviteľov statu, ktoré redaktorka nedoplnila o všeobecne informácie, aby sa zachovala objektivita informácií.*“

Relácia *Otvorene s Annou Vargovou* je charakterizovaná ako rozhovor jeden na jedného na témy ohľadom aktuálneho diania. Dramaturgia programu, výber tém, skladba hostí programov ako aj výber moderátora spadajú plne do kompetencie vysielateľa a vedenia redakčného tímu v zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého vysielateľ vysiela programy slobodne a nezávisle. Rada v rámci svojej rozhodovacej praxe rešpektuje danú kompetenciu vysielateľa a do výberu hostí relácie a moderátora nezasahuje. Kompetenciou Rady v medziach zákona č. 264/2022 Z. z. a samotného ustanovenia § 25 písm. b) nie je hodnotiť výber, erudovanosť a kvalitu práce moderátora programu, ak táto neovplyvnila objektivitu a nestrannosť programu.

Za hlavné kritériá objektivitu sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

Hostom relácie dňa 27. 5. bol Samuel Abrahám, politológ a rektor Bratislavskej medzinárodnej školy liberálnych štúdií. Moderátorka sa hosta pýtala na polarizáciu spoločnosti v kontexte atentátu na premiéra R. Fica a ako táto udalosť vplyva na politickú situáciu. S hostom diskutovali o téme uzmierenia spoločnosti, kde host vyjadril svoj názor, že treba hľadať témy, ktoré občanov spájajú. Spomína tiež, že vládna koalícia podniká určité kroky, ktoré môžu viesť k prehĺbovaniu polarizácie.

Moderátorka diskusie je zodpovedná za zachovanie objektivitu a nestrannosti programu, pričom v kontexte jeden na jedného by mala byť akousi protiváhou názorom hosta. Moderátorka počas rozhovoru viackrát doplnila informácie hostovi, napríklad cit.: „*Pardon, on to tak hovoril a na to sa odvoláva aj koalícia, že hneď vlastne v tom videu, ktoré sa vyšetruje, že kto to vlastne natočil po zadržaní hovoril o tom, že frustrovaní z toho, ako vláda útočí, ja neviem či na médiá a neziskovky, na opozíciu, takže vychádzali z toho, že teda on je rozčarovaný z toho vývoja v spoločnosti, ktorý tu je teraz a nesúhlasí s politikou vlády.*“ Informáciu doplnila v kontexte vyjadrení koalície po atentáte, o ktorých hovorí host. Následne tiež hovorí o snahách zmierniť situáciu od politických strán. V kontexte dopĺňania informácií tiež moderátorka hovorí, cit.: „*No polícia teraz vlastne začala stíhať tých, ktorí vlastne dokonca schvaľovali tento atentát.*“ K danému doplneniu došlo po vyjadreniach hosta o náročnosti kontrolovania sociálnych médií a rôznych dezinformácií, ktoré sa tam často nachádzajú. Moderátorka v rámci diskusie vstupuje do vyjadrení hosta, pričom kladie dodatočné otázky. Vo svojich vstupoch reaguje na vyjadrenia hosta, dopĺňa ich o ďalšie informácie, prípadne kladie otázky na prehĺbenie odpovedí hosta. Z vyjadrení moderátorky nie je zrejmé, že by išlo o zaujatosť voči určitému politickému spektru, nakoľko sú kladené otázky neutrálne a vecné k danej téme.

V rámci diskusie sme neidentifikovali také vyjadrenia, ktoré by pôsobili ako prezentácia osobných názorov moderátorky. Host v rámci diskusie môže prezentovať svoj názor, pričom v tomto prípade moderátorka zachováva vo svojich vyjadreniach neutrálny postoj. Otázky, ktoré moderátorka kladie, apelujú na názor odborníka (politológa) v kontexte polarizácie spoločnosti a následného možného vývoja situácie v spoločnosti. Diskusia ako celok bola tematicky spätá s atentátom na premiéra R. Fica s otázkou aký dopad bude mať táto udalosť na už teraz polarizovanú spoločnosť. Host v diskusii apeluje na politické strany a snahu hľadať zmiernenie v témach, ktoré ľudí spájajú. V závere diskusie tiež spomínajú zmeny v koalícnej strane Hlas-SD nakoľko v nej dôjde k organizačným zmenám, konkrétne k voľbe nového predsedu. V danej spojitosti odznel hostov názor na možné vstupy nového prezidenta P. Pellegriniho ako bývalého predsedu danej strany.

Na základe vyššie uvedeného sme toho názoru, že moderátorka si v rámci vysielania programu *Otvorene s Annou Vargovou* zachovala neutrálny postoj a svojimi vstupmi vyvažovala vyjadrenia hostá, čím zachovala kritériá objektivity. Domnievame sa, že odvysielaním takéhoto rozhovoru nedošlo k porušeniu povinnosti ustanovenej v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností sa domnievame, že vysielateľ odvysielaním relácie *Otvorene s Annou Vargovou* na programovej službe Rádio Slovensko zo dňa 27. 5. 2024 **neporušil povinnosť ustanovenú v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

Podnety na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnené**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0170/SO/2024)

Monitorované vysielanie: *Otvorene s Annou Vargovou*

Deň vysielania: 27. 5. 2024

Čas vysielania: cca 17:00 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

-začiatok záznamu 17:00:00 hod.

-začiatok relácie *Správy RTVS*

-začiatok relácie *Zelená vlna*

-začiatok relácie *Otvorene s Annou Vargovou* 17:06 hod.

Anna Vargová, moderátorka: „Prijemné popoludnie, parlament uznesením po atentáte odsúdil tento útok na premiéra, vzápätí však po týždni pokračoval vo svojej práci. Podobne ako vláda, ktorá si plní aj podľa želania premiéra svoj program. Môže dlhšia absencia Róberta Fica sa nejako prejaviť na politickom živote v krajine? Bude spoločnosť menej polarizovaná po atentáte alebo sa po určitom čase všetko vráti do starých koľají? Koalíciu čaká dohoda na obsadení funkcie predsedu parlamentu. Sme dva týždne pred voľbami do Európskeho parlamentu. Ako to ovplyvní politický život? Otvorene s politológom Samuelom Abrahámom.“

-zvukový predel

Anna Vargová, moderátorka: „Dobrý deň pán Abrahám, ďakujem pekne, že ste prišli.“

Samuel Abrahám, politológ: „Dobrý deň, ďakujem za pozvanie.“

Anna Vargová, moderátorka: „V stredu uplynú dva týždne od atentátu na premiéra. Myslíte si, že za ten čas sa nejakým spôsobom už zmenila slovenská spoločnosť, alebo je to ešte príliš krátky čas to takto hodnotiť?“

Samuel Abrahám, politológ: „Tak musíme vychádzať z konštatovania, že ten človek čo čo sa pokúsil o tento atentát konal sám a od toho sa odvinie a malo by sa odvinúť veľa vecí. Aj tie, čo sa stali za tieto takmer dva týždne a vlastne aj tam kde bude slovenská spoločnosť pokračovať. Pretože vidíme, že spočiatku sa snažili, snažila sa koalícia nejakým spôsobom vtiahnuť neziskové organizácie, médiá, opozíciu ako keby tá, tí boli zodpovední za tento akt, ktorý vykonal jeden človek z pohnútok, ktoré dufame, že zistí polícia, psychiatri, psychológovia a dozvieme sa neskôr.“

Anna Vargová, moderátorka: „Pardon, on to tak hovoril a na to sa odvoláva aj koalícia, že hneď vlastne v tom videu, ktoré sa vyšetruje, že kto to vlastne natočil po zadržaní hovoril o tom, že frustrovaný z toho, ako vláda útočí, ja neviem či na médiá a neziskovky, na opozíciu, takže vychádzali z toho, že teda on je rozčarovaný z toho vývoja v spoločnosti, ktorý tu je teraz a nesúhlasí s politikou vlády.“

Samuel Abrahám, politológ: „Áno, ale však k tomu môžeme povedať, ako sú ľudia rozčarovaní, ale jedna vec je byť rozčarovaný, jedna vec je byť neúspešný, neúspešný spisovateľ, básnik, aktivista a druhá vec je zobrať zbraň a pokúsiť sa zabiť iného človeka, a pokúsiť sa zabiť premiéra to je. To je obrovský rozdiel, čiže tam tie jeho, to čo sa dostalo ináč sa to ani nemalo dostať von to, čo sa dostalo, nemôže byť motív, nemôže byť zásadná informácia, motívu, motívu takéhoto činu. V každom prípade čo ste sa spýtali na začiatok, kde je slovenská spoločnosť a ako mala reagovať. Ja by som považoval, že po takejto tragédie, žeby tak na chvíľku mal zastať čas, že by sa malo malo nejakým spôsobom spraviť taká pauza a zamyslenie, stretnutie. A vidíte, neboli politici ani schopní sa stretnúť a sadnúť si za jeden stôl a prediskutovať, aby vyslali signál, lebo veľakrát ako vieme z rôznych takýchto podobných podobných udalostí, kde sa zavraždí niekto na verejnom priestore a dostane sa to do médií, že v úvodzovkách inšpiruje iných. Čiže mohli sme čakať a ja si myslím, že ešte môžeme čakať, že môže niečo prísť znovu, či už u nás alebo inde v Európe, lebo lebo celý svet sleduje to, čo sa u nás deje a čakal by som, že politici spravia takú pauzu pauzu od tých vecí, čo ich rozdeľujú a budú hľadať to, čo ich spája.“

Anna Vargová, moderátorka: „No v parlamente vyzvali vlastne na také umiernené stanoviská a vlastne po tom týždni, keď začala, pokračovala vlastne parlament v prerušenej práci, tak bolo to oveľa kultivovanejšie ako predtým. Ale či to stačí? PS-ko vyzvalo na takých 100 dní pokoja, že stiahnuť niektoré zákony, ale koalícia prišla s tým, že je to aj želanie pána premiéra, aby vláda plnila svoje programové vyhlásenie, aby teda fungoval aj parlament. Aj vy ste spomínali to stretnutie, ktoré nebolo u pani prezidentky a budúceho prezidenta. Myslíte si, že keby bolo, že alebo bude u budúceho prezidenta, že to niečo vyrieši?“

Samuel Abrahám, politológ: „No pokiaľ by sa pohádali alebo pokiaľ by ostali na tých pozíciách čo teraz asi by nevyriešilo ani nemali, nemalo by to zmysel. Ide o to, s čím politici idú na takéto stretnutie. A to, že, že, že pokračujú vlastne v tých veciach, tých zmenách, čo sa týka trestného zákona, špeciálnej prokuratúry, súdov, RTVS a tak ďalej. To čo rozdeľuje spoločnosť, ak to bude, ak to bude pokračovať, tak vlastne ako keby tá tragédia sa nestala, ako keby sme si nedokázali zobrať ponaučenie a nejakým spôsobom použiť túto tragédiu na to, aby táto spoločnosť si povedala však sme ľudia, nie sme len rozdelené strany, nie sme len ľudia, ktorí si nadávajú, alebo ktorí sú v nejakom napätí. A vlastne, že sa pokúsia nájsť, nájsť to ten ten pokoj nielen v tom, že sa to napíše, vyhlásia schváli, lebo to sú len slová, to sú, to je jak partitúra, pokiaľ nikto nezahrá partitúru, je to len kus papiera a toto isté aj pri tomto vyhlásení. Čiže ja by som očakával, že politici nejakým spôsobom sa zastavia, spravia pauzu a zrekapituluje kde sme, aby neprišlo niekto takémuto istému činu, lebo to ten človek konal sám, ale aby sme videli, alebo aby sme zistili, že čo môže ukludniť túto spoločnosť naozaj a nie len vyhlásenia.“

Anna Vargová, moderátorka: „Vy ste povedali, že konal sám, ale zároveň sa vyšetruje aj verzia, že bol napojený na nejakú komunitu. Vlastne na celé vyšetrowanie je uvalené informačné embargo. Aj toto ako hodnotíte? Alebo aj to, že napríklad o zdravotnom stave pána premiéra sa dozvedáme teraz už len z vyhlásení nemocnice? A dám to do možno kontra podobnosti, keď pamätáme si bývalý prezident pán Schuster, keď bol operovaný veľmi vážny bol jeho zdravotný stav a vlastne občania vedeli o tom aj od tých lekárov, ktorí ho ošetrovali na Slovensku, ale aj v Rakúsku. Vlastne vždy boli nové informácie a teraz v podstate už som čítala niekde názory, že ani nepoznáme presne tie tímy lekárov, ktorí ho, chvalabohu, dostali z toho najhoršieho.“

Samuel Abrahám, politológ: „A tým pádom začínajú konšpirácie, nezmysly po internete, že sa nič nestalo, že to bolo fingované, absolútne neakceptovateľné. Vôbec o tomto by mali informovať lekári a konzílium lekárov. Myslím si, že možno ten prvý deň, prvý moment tam mohli byť dvaja ministri, ale prečo dvaja ministri v bielych košeliach s vyhrnutými rukávmi informujú občanov o zdravotnom stave premiéra. To má svoju nejakú, nejakú fazónu a štátnu kultúru, tak ako sme to videli pri podobných prípadoch u nás, ale aj inde na vo svete. Ja si myslím, že mali by informovať lekári. Oni nech usúdia, čo čo pustia čo nepustia, pretože je to...“

Anna Vargová, moderátorka: „A zároveň aj sám Róbert Fico musí dať súhlas na to, že to sa zverejní o jeho zdravotnom stave.“

Samuel Abrahám, politológ: „Určite, ale v každom prípade by som čakal, že by to mali byť lekári ako-ako niekto iný. Čiže z tohto pohľadu je to je to dôležité, že aby sme sa dozvedeli, v akom je premiér v stave a vlastne akým spôsobom má vlastne spoločnosť pokračovať, pretože.“

Anna Vargová, moderátorka: „Áno, oficiálne médiá musíme žiť z toho, aj vyzvali vlastne koalíční predstavitelia médiá, aby žili len z osvedčených informácií, overených informácií, aby uverejňovali, ale spomínali ste ten online priestor. Tam naozaj sa môžu šíriť všelijaké nepravdivé informácie, dohady, záhadné informácie a vymýšľaniny o tom, že čo.“

Samuel Abrahám, politológ: „Pozrite sa neviem koľko percent, ale je to veľmi vysoký, veľmi vysoké percento hlavne pre mladých ľudí. Ale aj my, keď sme sa dozvedeli tú správu, všetci sme sa pozreli do mobilov. Všetci pozeráme sa na sociálne médiá a vlastne toto prostredie je, je zahľtené nezmyslami, nepravdami. Je tam aj pravda, ale, ale ťažko sa k nej dopátrať. Médiá, ktoré filtrujú tieto už sú menej a menej dôležité v tejto informačnej, informačnom smogu a preto je o to dôležitejšie, aby politici vydali signál ozajstný, že konajú, konajú naozaj naozaj, aby ukludnili situáciu a nielen vyhláseniami alebo nebodaj tými tými hroznými vyhláseniami, ktoré povedali na začiatku. A keď si to tak vezmeme opozícia a aj šéfredaktori všetkých médií hneď po potom to po tejto tragédii vyhlásili svoje zľutovanie, svoju ľútosť nad tým, čo sa čo sa čo sa udialo, čiže vôbec neboli agresívni, vôbec nikto sa z toho netešil, však

to bolo hrozná vec a keď nejak individuálne niekto anonymne niečo napíše, no tak to je, to je svet toho internetu, to je svet tých sociálnych médií, ktoré sa nedajú kontrolovať.“

Anna Vargová, moderátorka: „No polícia teraz vlastne začala stíhať tých, ktorí vlastne dokonca schvaľovali tento atentát. Poďme ale k tomu, že či teda tento atentát spôsobí zloženie tých zbraní, pokoj zbraní, či bude alebo nie, lebo keď sa vráti parlament 11. júna má pokračovať ďalšia schôdza parlamentu, či naozaj? Alebo začnem takto, politické strany existujú preto, lebo je to súboj. Politický súboj neprestane existovať. Ale či si myslíte, že naozaj sa vráti ten politický súboj do tých slušných koľají, bez tých vulgarizmov a medzi nejaké mantinely na pôdu parlamentu kam patrí?“

Samuel Abrahám, politológ: „Tak v prvom rade to, čo vlastne koalícia alebo niektorí politici z koalície začali obviňovať neziskovky, médiá a opozíciu ako keby tí boli zodpovední, tak to je vec, čo sa musí nejakým spôsobom odčiniť, pokiaľ sa to nestane tak očividne budú používať túto rétoriku na to, aby presadzovali svoje, svoje ciele, ktoré mali predtým. A vieme, že tieto ciele tieto, čo sa týka televízie a rozhlasu, čo sa týka trestného zákona a tak ďalej, to sú veci, ktoré túto spoločnosť rozdeľujú. Čiže nevidím až taký veľký dôvod alebo možnosť, že teraz by sa politická situácia upokojila, ak koalícia bude vlastne ďalej presadzovať tie veci, ktoré boli aj zdrojom tých protestov na námestiach. To aj tých protestov počas volebnej kampane a tak ďalej, čiže to sú všetko príčiny, ktoré nejakým spôsobom rozdeľujú spoločnosť a zdá sa, že ako keby koalícia mala mala, túto mala použila túto tragédiu, len aby pokračovala ešte rýchlejšie, ešte rezolútnejšie v tom v tom, čo vlastne začala po voľbách, ale ak má záujem o ukľudnenie situácii, o to viac musí nejakým spôsobom ukázať, že hľadá to, čo nás spája, nie čo nás rozdeľuje.“

Anna Vargová, moderátorka: „No čo dokáže povedzme naozaj pozastaviť tú ďalšiu polarizáciu v spoločnosti? Lebo tá polarizácia, to delenie na také dva tábory to už je od deväťdesiatych rokov. Ja som tu mala pred dvoma týždňami po atentáte vlastne pani politologičku Világi a tiež povedala, že áno, mali sme tu vlastne únos mladého Kováča, vraždu Róberta Remiáša, potom ako keby chvíľu bolo ticho, ale rok 2018 vražda novinára, potom dva roky pandémie, vypuknutie vojny na Ukrajine, vražda v Teplárni. Toto všetko sa nabaľovalo na seba a kde sa to zastaví?“

Samuel Abrahám, politológ: „No mohli by sme hovoriť o rozdelenej slovenskej spoločnosti od 1848 roku až až vlastne dodnes, ale ak si vezmeme, že to, že sa udiala na Slovensku, v spoločnosti, ktorá nie je agresívna, kde nie sa nepoužívajú zbrane, tak ako niekde v Mexiku, tak je to niekoľko bolo vrážd napríklad vražda Kuciaka, vražda Remiáša a teraz pokus o atentát.“

Anna Vargová, moderátorka: „Ale atentát je nový fenomén, toto sme tu nemali, chvalabohu.“

Samuel Abrahám, politológ: „Je to nový fenomén, ale je to svojím spôsobom, keďže keďže ten človek asi konal sám, tak to je, to je anomália. Ale keď si vezmeme v prípade Kuciaka, kde boli najatí vrahovia, kde boli najatí vrahovia proti Ernestovi Valkovi, Remiášovi, to je mimoriadny problém. To je mafianizácia spoločnosti a ja som niekde povedal, že banánové republiky nie sú banánové republiky, pretože pestujú banány, ale preto ako riešia problémy, ako riešia krízy. A teraz sme v kríze a zdá sa ako keby sme sa nechceli jednak poučiť a nejakým spôsobom tú tragédiu v tej tragédie nájsť niečo pozitívne v zmysle tom, že upokojí tú spoločnosť naozaj. Nielen s nejakými vyhláseniami. A bohužiaľ toto zatiaľ z pohľadu dnešnej koalície nevidím. Aspoň nie u niektorých, pretože som presvedčený, že väčšina poslancov a väčšina členov vlády vníma túto tragédiu ako ako čosi strašné. Sleduje nás celý svet, celá Európa a vlastne čaká, akým spôsobom sa zachováme, ako to budeme riešiť, pretože svojím spôsobom to aj ovplyvní dianie v iných krajinách, pretože je to niečo, čo čo môže, čo môže byť použité inde.“

Anna Vargová, moderátorka: „Do akej miery si myslíte, že uvidíme aká bude dlhá absencia pána Fica vlastne v tej aktívnej politike, že môže ovplyvniť vlastne ďalší ten politický vývoj? Lebo, že vraj už teraz komunikuje a hovorí sám o tom, že teda, aby vláda si ďalej plnila svoj program, ale že do akej miery to môže ovplyvniť jednak postavenie Smeru ako najsilnejšieho koalíčného partnera a či bude Smer povedzme iný po tomto atentáte, ako ako bol doteraz?“

Samuel Abrahám, politológ: „No on bol zásadná postava aj vládnej koalície a po tomto atentáte sa jeho jeho legitimita, jeho moc svojím spôsobom, môžem povedať trošku paradoxne ešte zvýšila. Pretože naozaj každý bude rešpektovať jeho pranie, jeho rozhodnutia, nikto nebude schopný sa mu postaviť, či už z jeho koalície alebo opozície, pretože naozaj si prešiel tragédiou a bolesťou a traumou, ktorá ktorá určite ovplyvní jeho psychiku. A o to viac tým, že jeho jeho dedičstvo, alebo jeho politické dedičstvo už sa bude odvíjať od tohto pokusu o atentát a bude sa hlavne odvíjať od toho, akým akým ako naloží

s touto svojou traumou, s touto tragédiou a akým spôsobom bude bude premiérom potom, keď sa dostane opäť do svojej do svojej pozície premiéra, pretože vôbec nevieme, kedy sa to udeje, pretože je stále v kritickom, pravdepodobne kritickom stave, hoci nevieme detaily, ale v každom prípade Róbert Fico...“

Anna Vargová, moderátorka: „Podľa informácií sa zlepšuje...“

Samuel Abrahám, politológ: „...je v momente je v momente alebo v pozícii, že absolútne zásadne môže určiť smer, tón a fungovanie tejto spoločnosti.“

Anna Vargová, moderátorka: „Ďalšie smerovanie Slovenska?“

Samuel Abrahám, politológ: „Určite.“

Anna Vargová, moderátorka: „Akým spôsobom to ovplyvní? Povedzme aj vzťahy v koalícii, lebo vidíme, že stále napríklad to pnutie medzi SNS a Hlasom-SD je, napríklad stále sa nevedeli dohodnúť na predsedovi parlamentu. Predsedníctvo Hlasu-SD definitívne povedalo, že ich kandidátom je Richard Raši, že nemienia vlastne meniť koaličnú dohodu. Myslíte si, že nakoniec Andrej Danko ustúpi?“

Samuel Abrahám, politológ: „Viete, oni si vždy povedia, čo nás viac spája ako rozdeľuje, pretože pretože rozdelenie znamenalo, by znamenalo koniec tejto koalícii a to si to si to si spočítajú všetky tri strany, pretože to predpokladáme, že nechcú ísť do predčasných volieb a už teraz vôbec nie. Čiže samozrejme tento pnutie tam bude. Samozrejme strana SNS je strana, ktorá môže môže ovplyvniť fungovanie, pretože stačia štyria poslanci a táto koalícia sa rozpadá. Predseda Danko si je toho vedomý, ale je obmedzené čo môže on s týmto dokázať. Pretože napokon nie všetci poslanci sú členovia strany SNS, čiže čiže to znamená, že nie sú v takom jeho područí ako povedzme poslanci iných strán, ktorí ktorí omnoho viac kvitujú a robia to, čo hovoria ich predsedovia.“

Anna Vargová, moderátorka: „V sobotu, vlastne snem v Košiciach má potvrdiť, že novým predsedom Hlasu-SD bude minister vnútra pán Šutaj Eštok. Bude to iný Hlas-SD pod jeho vedením podľa vás? Alebo bude podobný Pellegrinimu, však nakoniec obidvaja spolu zakladali tú stranu, ale niektorí odborníci poukazujú na to, že pán Šutaj Eštok je svojou rétorikou skôr bližšie k Smeru.“

Samuel Abrahám, politológ: „Tak jednak, že je bližšie Smeru a jednak je omnoho viac konfrontačný. To, že napríklad a to si ani médiá príliš moc nevšimli, že tie jeho prvé kroky ešte keď nebol ani ministrom, hneď odvolal policajného riaditeľa. To je, to je zásadná vec, to to to by sa v demokratickej, v parlamentnej demokracii nemalo stať, že človek, ktorý ešte nie je ministrom platne, že odvoláva ľudí. Čiže je Šutaj Eštok omnoho konfrontačnejší ako pán Pellegrini, ktorý sa snažil nejakým spôsobom zachovať také dekorum. Napokon to, preto bol aj populárny, preto sa aj stal z časti prezidentom. Pán Šutaj Eštok očividne je rád vo svojej funkcii, zdá sa byť omnoho konfrontačnejší, ale zároveň ťažko si môže získať takú popularitu ako pán Pellegrini. A ja si myslím, že to bude mať aj vplyv na fungovanie tej strany a mnohí hovoria, že skôr alebo neskôr to táto strana tým pádom splynie so stranou Smer a je to je to celkom možné, pretože pretože naozaj pán Šutaj Eštok akokoľvek môže byť silný minister vnútra, na na šéfa strany a veľmi delikátneho vzťahov so stranou Smer, potreboval by omnoho viac takej politickej skúsenosti ako má.“

Anna Vargová, moderátorka: „Ale zasa Hlas-SD hovorí, že práve oni nechcú s nikým splývať, pretože budujú stranu a chcú vlastne mať dlhodobo tú stranu. A myslíte si, že pán Pellegrini ako prezident bude mať nejaký vplyv? Ešte možno ako čestný predseda alebo niečo také, bude mať nejakú funkciu, že bude môcť mať nejaký vplyv na tú stranu, bude môcť ovplyvňovať vlastne politiku, aj keď nie priamo, samozrejme politiku tej strany?“

Samuel Abrahám, politológ: „Tak určite bude mať vplyv, pretože napokon je to strana, ktorú on on vytvoril, ale skôr alebo neskôr, tá tá strana začne fungovať, existovať vlastným životom a keď tam nastane pnutie, tak ťažko môže z vonku nejakým spôsobom do toho zasiahnuť. A v takýchto stranách môže nastať hnutie, pretože možno niekto iný člen z tej strany čakal, že sa stane predsedom alebo predsedníčkou tej strany. Čiže z tohto pohľadu budú čakať na jeho na jeho kroky, alebo na chyby Šutaja Eštoka a môže tam nastať napätie a potom už ten vplyv pána Pellegriniho bude omnoho slabší. Avšak ak tá strana bude stabilná, bude fungovať, tak samozrejme, že nejaký vplyv a spolupráca tam určite zostane.“

Anna Vargová, moderátorka: „Pán Abrahám na záver jednou vetou, čo teda si myslíte, že by mali všetci politici bez ohľadu na to kam patria robiť, aby naozaj tá polarizácia v spoločnosti nepokračovala?“

Samuel Abrahám, politológ: „Ako som povedal, hľadať v tomto momente, čo nás spája. V najhoršom stave je ekonomika. Slovenská ekonomika je druhá najhoršia v Európe. To sú témy, čo nás musia spájať a to a tomu bude každý rozumieť a to budú, za to za to budú ľudia aj vnímať politikov, že sa stávajú štátnici, pokiaľ pokiaľ budú pokračovať, bude pokračovať vládna koalícia v tom vlastne valcovaní tých inštitúcií a tých tých krokov, ktoré ktoré plánuje, nič nového sa nestane a tá polarizácia bude len pokračovať.“

Anna Vargová, moderátorka: „Ďakujem pekne, to bol politológ Samuel Abrahám. Ďakujem pekne, že ste prišli.“

Samuel Abrahám, politológ: „Ďakujem. Dovidenia.“

Anna Vargová, moderátorka: „Prijemné počúvanie rádia Slovensko vám želá Milan Stanislav, Juraj Tima a Anna Vargová.“

-koniec relácie *Otvorene s Annou Vargovou* 17:27 hod.

-zvukový predel

-reklamný segment

-začiatok relácie *Krátke správy*

-začiatok relácie *Zelená vlna*

-hudobný segment

-reklamný segment

-koniec záznamu